

तद्युक्तैः । तत्र चावाहयेद् देवं नरसिंहाकृतिं विभूम् ।
प्रसन्नमधुरोदारीलक्षणपितार्त्तिकम् । अशेषभयविध्वंस-
चतुरं पुरुषं हरिम् । अथयं भयतमानां ददतं ददतं
वरम्" इत्यादि । "होमाच्च द्विगुणं प्राञ्जल्यर्थं
मन्त्रनिश्चयः । तस्य तद् द्विगुणं प्राञ्जल्यर्थं एव विधि-
क्रमः । नियोगारम्भाद्यनये नियमान् प्रतिपाद्यते ।
अयं आहरहः कुर्वन् नक्तकालं समापयेत्" । नियमान्
मौनादीन् । त्वय्याहरहः पूर्वं नक्तकालं समापयेत् ।
अयं होमपर्यन्तजपान् आहरहः प्रतिदिनं संख्या च
सङ्कल्पितहोमसंख्यामेवया । "हविषप्राची जितक्रोधो
वतवाक्कायमानसः । नित्यं त्रिःपरं स्थायात् वदा-
चाररतो हविः । न चावृतकवोऽनग्निर्ब्रह्मचारी
जितव्रतः" । यस्तेतत् कुरुते मर्त्यः ब्रह्मभक्ति-
समन्वितः । स सर्वातिर्विनिर्मुक्तो शान्तिमाप्नोति
नेष्टिकीम्" ।

शान्तिपञ्चमीव्रतं भविष्यपुराणम् । "तद्वाङ्मयं मासि पञ्चम्यां
ब्रह्मवाग्मिन्तः । ब्रह्मास्मिन्ननरो नामान् जल्पवर्षादि-
वर्षकैः । पूजयेद्ब्रह्मपूषेस्तु सर्पिर्गुणमुत्तमपावकैः । तस्य
तद्विंशत्यस्य पञ्चमास्तवपादवः । आचरहस्तुवा-
त्तस्य न भयं नागतो भवेत् । तस्मात् सर्वप्रयत्नेन ना-
मान् संपूजयेद्बुधः । तत्तैवानुबुद्धे मासि पञ्चम्यां
कुरुनन्दन ! । कृत्वा कुशमवाङ्मानानिन्द्राण्या, चह
पूजयेत् । यस्यास्यां विधिवद्भागान् शुचिर्भक्त्या सम-
न्वितः । पूजयेत् कुरुषार्द्धम् । तस्य शेषादवो नृप ! ।
नामाः प्रीता भवन्तीह शान्तिमाप्नोति वा विभो ! । प्र-
शान्तिलोकमासाद्य मोदते शान्त्यतीः समा" ।

शान्तिव्रतं वराहपुराणम् । "शान्तिव्रतं प्रवक्ष्यामि शृणुष्वैकमना
नृप ! । तेन श्रीर्येन शान्तिः स्यात् सर्वदा गृहमेधिनः ।
पञ्चम्यां शुक्लपक्षस्य कार्तिके मासि पार्थिव ! । आरभ्य
वनेनेवन्तु भुञ्जीयादस्तुवर्जितम् । नक्तन्तु पूजयेद्देवं
हरिं शेषोपरिस्थितम् । एवं यः कुरुते भक्त्या व्रत-
मेतत्पराधिप ! । तस्य शान्तिर्भवेन्नित्यं नागेभ्यश्चाननं
तथा । श्रेयसिभोगशवनस्वप्राप्तिसंयुक्तं यत्पूज्य यत्-
पुष्टं यत्तुल्यं यत्तुल्यम् । तेनैवमन्त्रमपुष्टं चितपञ्चमीषु
तेषां न नागजनितं भयमस्ति किञ्चित्" ।

शान्तिव्रतं भविष्यपुराणम् । "तस्मात् पीठं । प्रयत्नेन
प्रतिभावं समाहितः । मासि मास्युत्तं पूज्य भवेत्वा-
चान्तरास्तथा । ये शाश्वरायणिकवाचरितव्रतेन यगोपि

वपु विधिना सुधियो नयन्ति । ते शर्मलोकमभिसम्भ्य
जताधिरावाः कल्यायुतं सुतयतेरपि न चयन्ति" ।
शिवपञ्चमीव्रतं भविष्यपुराणम् । "सर्वेषां न्यवेर्गुक्तं श्रीरक्तं
वरिचानि च । हिरण्यं गृह्णी हरिद्राह्यं सर्वं परि-
वरं तथा । चतुष्कोनेकभक्त्याभी वक्तुं दत्ता कुटुम्बिने ।
गृहेषु वपुस्तथा शिवकुत्तानि भारत ! । एतन्निवा-
व्रतं नाम सङ्कीर्णकप्रदायकम्" ।

शिवपञ्चमीव्रतं भविष्यपुराणम् । "शृणुष्वैकमना वपु
भावेनरं व्रतम् । त्रिषु लोकेषु विख्यातं नाम्ना शि-
वपञ्चमी । नान्नीर्षं ब्रह्मोदयां शितायानेवभोजनः ।
प्रार्थयेद्देवेदेवं त्वामहं शरणकृतः । पञ्चदश्यां निरा-
हारः समभ्यर्च्य च गृहस्थम् । सुवर्णवर्णं कृत्वा श्री-
लम्बेष्वापरेऽहनि । एवं नियमकत् सुतां प्रातस्त्याग
मानवः । कृतज्ञानकृपः पञ्चादमया चह गृहस्थम् ।
पूजयेत् कर्मणः शुद्धैः मन्त्रपूजातुषेपनैः । "पञ्चदश्यां
ततः पूज्य विमान् मुञ्जीत वानवतः । तद्ब्रह्मपञ्च-
दश्यामेतत् सर्वं समाचरेत् । पञ्चदशीषु सर्वांश्च पुण्यां
पूर्वपदपत्रम् । ये तु मासविशेषास्तु तास्मिन्नेव क्रमा-
दिह । नान्नीर्षादिपात्रेषु क्रमादेतदुदीरयेत्" । आ-
श्विनाकोज्ज्वलि जेवम् इत्यादि ।

शिवपञ्चमीव्रतं भविष्यपुराणम् । "जम्बादणीं तु नक्तनेन कृत्वा
जम्बापञ्चमीम् । इह भोगानवाप्नोति परमं निर्वन्-
धकृतिम्" ।

शिवपञ्चमीव्रतं भविष्यपुराणम् । "जम्बेकमन्त्रं जेवन्ते मासमासै
तु वन्तिनतः । मासान् च रथं पुण्यांश्चित्तपकोपशो-
भितम् । श्वेतैश्चतुर्भिः संयुक्तं हृष्यैः समकुरुतम् ।
शोभितं ध्वजमावाभिचित्तपावरदपणैः । तत्पुष्पादक-
पिष्टेन चिह्नं कृत्वा सवेदिकम् । विन्यस्य रचयन्ते तु
पूजयेत् कृतवत्तम् । तद्वातो राजमार्गे च गृहमेध्या-
दिभिः स्तम्भैः । आसयित्वा ततः प्रक्षालिष्यावतनमान-
येत् । तत्र जागरपूजाभिः प्रदीपाद्युपशोभिते । प्रै-
श्वीयप्रदानेन च यजेत शनैर्निशात् । प्रभाते स्नापनं कृत्वा
तद्भक्त्यानाम् भोजनम् । टीमाञ्जलपञ्चानाम् वनायक्त्या
च दक्षिणाम् । रथं शोभायमायुक्तं शिवाय विनि-
वेदयेत् । भुञ्जी च वाज्यैः चार्द्धं प्रचम्येत् गृहं
पूजेत्" ।

शिवपञ्चमीव्रतं स्कन्दपुराणम् । "मासस्य जम्बापञ्चमी
तिथिर्नैव पञ्चदशी । तस्यां रात्रिः समाख्याता शिव-